

Tieslietu ministrijai pārskaitīšanai
Latvijas Zvērinātu notāru padomei
piešķirtā finansējuma izlietojums

Starpziņojums

Rīga, 2020.

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Starpziņojums

Tieslietu ministrijai pārskaitīšanai Latvijas Zvērinātu notāru padomei piešķirtā finansējuma izlietojums
2020.gada 26.augustā.

Pārbaudes veiktas un starpziņojums sagatavots finanšu revīzijas “Par Tieslietu ministrijas 2020.gada pārskata sagatavošanas pareizību” ietvaros (Valsts kontroles Otrā revīzijas departamenta 2020.gada 7.maija revīzijas grafiks Nr.2.4.1-11/2020) un pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 3. panta trešā punkta c) apakšpunktu.

Vāka noformējumā izmantots attēls no tīmekļa vietnes <http://depositphotos.com>, *Challenge success concept, Author georgejmlittle, ID 58065143*

Saturs

Kāpēc sagatavots šis Starpziņojums?	4
Kopsavilkums	6
Valsts kontroles ieteikumi un priekšlikumi	6
Kas ir notariāts un kādas informācijas sistēmas nepieciešamas zvērināta notāra pienākumu izpildē?	7
No valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” piešķirto finanšu līdzekļu izlietojums	9
Revīzijas raksturojums	12
Atsauces	14

Kāpēc sagatavots šis Starpziņojums?

Kopš ir stājies spēkā 701.starptautiskais revīzijas standarts “Ziņošana par galvenajiem revīzijas jautājumiem neatkarīga revidenta ziņojumā”¹, Valsts kontrolei ir pienākums izvērtēt nepieciešamību iekļaut galvenos revīzijas jautājumus revīzijas atzinumā par finanšu pārskatiem.

Minēto standartu izpratnē galvenie revīzijas jautājumi ir jautājumi, kas saskaņā ar revidenta profesionālo spriedumu ir kārtējā perioda finanšu pārskatu revīzijas kontekstā nozīmīgi jautājumi, par kuriem ziņo revidējamās vienības vadībai un kuriem revidents ir pastiprināti pievērsis uzmanību. Par galvenajiem revīzijas jautājumiem netiek sniegts atsevišķs atzinums.

Sniegtā informācija par galvenajiem revīzijas jautājumiem kalpo kā papildinformācija potenciālajiem finanšu pārskatu lietotājiem un palīdz gūt izpratni gan par jautājumiem, kurus revidents saskaņā ar profesionālo spriedumu ir atzinis par nozīmīgākajiem jautājumiem, gan par revidējamo vienību un jomām, kurās revidējamās vienības vadība ir izdarījusi nozīmīgus spriedumus revidēto finanšu pārskatu sagatavošanas procesā. Tāpat šī informācija var kalpot potenciālajiem lietotājiem kā pamatojums turpmākai saziņai ar revidējamās vienības vadību par konkrētiem pārvaldības aspektiem, revidētajiem finanšu pārskatiem vai veikto revīziju.

Galvenais revīzijas jautājums, kas ir visnozīmīgākais visās finanšu revīzijās par ministriju un centrālo valsts iestāžu 2020.gada pārskatu sagatavošanas pareizību, ir **papildus piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai pieprasījumu pamatotība un faktiskais izlietojums**.

2020.gadā Latviju, tāpat kā visu pasauli, skāra Covid-19 pandēmija. 2020.gada 12.martā Ministru kabinets pieņēma lēmumu² par ārkārtējās situācijas izsludināšanu un ārkārtas situācija turpinājās līdz 2020.gada 9.jūnijam. Covid-19 izraisītie ārkārtas apstākļi ietekmēja valsts, sabiedrības un katra cilvēka ikdienas dzīvi kā ārkārtas situācijas laikā, tā arī pēc tās. Jaunie apstākļi prasīja spēju ātri reaģēt un pielāgoties, kā arī radīja atkāpes no ierastās kārtības. Tie prasīja institūciju spēju pastiprināti koordinēt savas darbības un sadarboties savā starpā, izvairoties no juridiskā formālisma un resorisma, lai nodrošinātu valsts darbību un katra cilvēka aizsardzību ārkārtējos apstākļos.³

Covid-19 pandēmijas pārvarēšana un seku novēršana ir prasījusi ievērojamus valsts budžeta līdzekļus. Kopš ārkārtas situācijas izsludināšanas, Ministru kabinets saistībā ar Covid-19 radītās krīzes pārvarēšanu un seku novēršanu līdz 2020.gada 30.jūnijam kopumā ir pieņēmis lēmumus par valsts budžeta līdzekļu piešķirumu un pārdali pamatfunkciju īstenošanai par 806 907 224 *euro* un izskatījis priekšlikumus par Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanas līdzekļu pārdali par 496 000 000 *euro*.⁴ Valsts kontrole velta īpašu uzmanību, lai izvērtētu Covid-19 pandēmijas pārvarēšanai, tās seku novēršanai un mazināšanai piešķirto valsts budžeta līdzekļu izlietojumu.

Tieslietu ministrijai laikā no 2020.gada 12.marta līdz 30.jūnijam saistībā ar Covid-19 radītās krīzes pārvarēšanu, seku mazināšanu un novēršanu Ministru kabinets ir piešķīris papildus līdzekļus 780 085 *euro* apmērā, tajā skaitā finansējumu piemaksām Tieslietu ministrijai padotības iestādes Ieslodzījuma vietu pārvaldes nodarbinātajiem par darbu paaugstināta riska un slodzes apstākļos ārkārtas sabiedrības veselības apdraudējumā saistībā ar Covid-19 uzliesmojumu un seku novēršanu 518 000 *euro*, finansējumu reliģisko savienību (baznīcu) garīgajam un kalpojošam personālam sakarā ar ieviestajiem reliģiskās darbības veikšanas ierobežojumiem saistībā ar Covid-19 izplatību

236 000 *euro* un finansējumu 24 955 *euro* Tieslietu ministrijai pārskaitīšanai Latvijas Zvērinātu notāru padomei, lai segtu servera iegādes izdevumus.

Lai finanšu revīzijā “Par Tieslietu ministrijas 2020.gada pārskata sagatavošanas pareizību” sniegtu informāciju par izvirzīto galveno revīzijas jautājumu – papildus piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai pieprasījuma pamatotību un faktisko izlietojumu, Valsts kontrole veica pārbaudi un sagatavoja šo starpziņojumu “Tieslietu ministrijai pārskaitīšanai Latvijas Zvērinātu notāru padomei piešķirtā finansējuma izlietojums” par Tieslietu ministrijai piešķirto finansējumu 24 955 *euro* apmērā.

Par piešķirto finansējumu piemaksām Ieslodzījuma vietu pārvaldes nodarbinātajiem par darbu paaugstināta riska un slodzes apstākļos un par finansējumu reliģisko savienību (baznīcu) garīgajam un kalpojošam personālam sakarā ar ieviestajiem reliģiskās darbības veikšanas ierobežojumiem un tā faktisko izlietojumu tiks sagatavots atsevišķs starpziņojums.

Kopsavilkums

Tieslietu ministrijai no budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” piešķirtais finansējums 24 955 *euro* apmērā atbilstoši tā piešķiršanas mērķim ir pārskaitīts Latvijas Zvērinātu notāru padomei servera iegādei.

Vērtējot Tieslietu ministrijai piešķirto līdzekļu pārskaitīšanas pamatotību Latvijas Zvērinātu notāru padomei, Valsts kontroles revidenti secināja, ka Latvijas Zvērinātu notāru padome kā valsts informāciju sistēmu – Mantojumu reģistra un Publisko testamentu reģistra pārzinis pilda tai neraksturīgu funkciju – par saviem līdzekļiem nodrošina valsts informācijas sistēmu uzturēšanu, lai gan likums par valsts informācijas sistēmām⁵ paredz, ka valsts informācijas sistēmu uzturēšana ir valsts pienākums un tās ir jāuztur no valsts budžeta līdzekļiem.

Valsts kontroles ieskatā situācija, ar kādu saskārās Latvijas Zvērinātu notāru padome, ārkārtējās situācijas laikā būtiski samazinoties notariālo darbību skaitam un ieņēmumiem, tā rezultātā nespējot rast finansējumu servera iegādei, vēlreiz apliecina, ka nozīmīgu informācijas sistēmu uzturēšana un pārvaldība ir jāveic valsts institūcijai, lai nodrošinātu informācijas sistēmas darbības nepārtrauktību un valsts funkciju izpildei nozīmīgas informācijas pieejamību neatkarīgi no ārēju faktoru ietekmē mainīga finansējuma.

Vienlaikus revidentu vērtējumā Latvijas Zvērinātu notāru padomes skaidrojums, ka nepieciešams atbalsts jauna servera iegādei, jo tā *“kapacitāte ir izsmelta, nav iespējams izveidot lokālo rezerves kopiju, kā arī nav iespējams atjaunot aktuālo datubāzes versiju”*, ļauj secināt, ka problēmas saistībā ar servera kapacitātes trūkumu un tā nomaiņas aktualitāte ir bijušas zināmas vēl pirms ārkārtas situācijas iestāšanās, līdz ar to finansējuma piešķirums no budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” tomēr nav pietiekami pamatots. Latvijas Zvērinātu notāru padomei jau savlaicīgi bija jāplāno servera iegādei nepieciešamais finansējums.

Valsts kontroles ieteikumi un priekšlikumi

Revīzijā ir sniegts viens ieteikums, kuru ieviešot, tiks novērsti riski saistībā ar Notāru informācijas sistēmā ietilpstošo valsts informāciju sistēmu, Mantojuma reģistra un Publisko testamentu reģistra (Mantojuma reģistra apakšsistēma) darbības nepārtrauktību un valstij nozīmīgas informācijas aizsardzību.

Kas ir notariāts un kādas informācijas sistēmas nepieciešamas zvērināta notāra pienākumu izpildē?

Pēc Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas turpināja darboties valsts notariāts kā mantojums no Latvijas PSR un tādejādi bija nepieciešams uzsākt notariāta attīstību. Brīvā notariāta darbība tika atjaunota 1993.gada 1.septembrī, stājoties spēkā atjaunotajam Notariāta likumam, un pēc zvēresta došanas Augstākās tiesas priekšsēdētājam darbu uzsāka pirmie zvērinātie notāri.

Atbilstoši spēkā esošajam normatīvajam aktam⁶ zvērināts notārs ir tiesu sistēmai piederīga persona. Notāri ir publiskas amatpersonas, kas kā brīvas profesijas pārstāvji pilda tiem valsts uzticētās funkcijas.

Apvienojoties zvērinātiem notāriem ir izveidota profesionāla korporācija – Latvijas Zvērinātu notāru kolēģija. Latvijas Zvērinātu notāru kolēģija darbojas kā pašpārvaldes publisko tiesību autonomas subjekts, kolēģijai ir patstāvīga bilance, nosaukums, norēķinu konti banku iestādēs. Tās institūcijas ir Latvijas Zvērinātu notāru padome, zvērinātu notāru kopsapulce, disciplinārlietu komisija, iekšējās kontroles komisija un revīzijas komisija⁷ (1.attēls).

1.attēls Latvijas Zvērinātu notāru kolēģijas institūcijas

Zvērināti notāri:

- ❖ taisa notariālos aktus;
- ❖ taisa apliecinājumus;
- ❖ pieņem glabājumā naudu, vērtspapīrus un dokumentus;
- ❖ pieņem glabājumā saistības priekšmetu;
- ❖ ved mantojuma lietas;
- ❖ sastāda mantas dalīšanas projektus likumā paredzētajos gadījumos;
- ❖ ved laulības šķiršanas lietas;
- ❖ veic citas likumos paredzētās darbības.

Latvijas Zvērinātu notāru kolēģijas līdzekļus veido summas, kas tiek maksātas no ieņēmumiem par zvērinātu notāru amata pienākumu pildīšanu un sniegto juridisko palīdzību, un citiem ieņēmumiem⁸.

Notariāta attīstības gaitā ir pieaudzis zvērinātu notāru veidoto un izmantoto reģistru skaits (2.attēls), kuriem ir būtiska nozīme ne tikai zvērināta notāra pienākumu izpildē, bet arī drošu civiltiesisko attiecību un uzņēmējdarbības vides nodrošināšanā, tajā skaitā nodrošinot e-pakalpojumus, piemēram, ziņu saņemšanu no Mantojuma reģistra, Pilnvaru reģistra u.tml.

2.attēls Notāru informācijas sistēma

Divi Notāru informācijas sistēmā ietilpstoši reģistri – Mantojuma reģistrs un Publisko testamentu reģistrs (Mantojuma reģistra apakšsistēma) ir valsts informācijas sistēmas. Visu Notāru informācijas sistēmā ietilpstošo reģistru uzturēšanu par saviem līdzekļiem nodrošina Latvijas Zvērinātu notāru padome (Latvijas Zvērinātu notāru kolēģijas institūcija).

No 2019.gada 1.jūlija publisku dokumentu apliecināšanas ar uzrakstu *apostille* funkciju, kuru līdz tam Latvijas Republikā veica Ārlietu ministrijas Konsulārais departaments un Latvijas Republikas diplomātiskajās un konsulārajās pārstāvniecībās ārvalstīs tam pilnvarotas diplomātiskā un konsulārā dienesta amatpersonas, nodota izpildei tiesu sistēmai piederīgām personām – Latvijas zvērinātiem notāriem. Attiecīgi šīs funkcijas izpildei bija nepieciešams izveidot un nodrošināt *e-apostille* reģistra darbību.

Tādejādi, 2019.gadā tika izveidota jauna datu bāze *e-apostille* (zvērinātu notāru Aktu un apliecinājumu reģistra apakšsistēma) ar mērķi nodrošināt ātrāku un efektīvāku publisko dokumentu (laulības apliecību, augstskolu diplomu u.c.) legalizāciju ar apliecinājumu. Reģistrā datus par publiska dokumenta īstuma apliecināšanu ievada Latvijas zvērināti notāri, un personai, kura vēlas pārbaudīt dokumenta īstuma apliecinājuma autentiskumu, šāda pārbaude ir ātrāka un ērtāka, jo nav nepieciešamības sazināties ar iestādi, kura apliecinājusi publiskā dokumenta īstumu. Turklāt ar notāra sniegto apliecinājumu (*apostille*) dokuments iegūst juridisku spēku gan Latvijā, gan jebkurā no Hāgas konvencijas “Par ārvalstu publisko dokumentu legalizācijas prasības atcelšanu” dalībvalstīm. Ieviešot elektronisku kārtību publisku dokumentu īstuma apliecināšanai ar uzrakstu *apostille*, apliecinājums tiek tehniski sasaistīts ar dokumentu, kļūstot par tā neatņemamu sastāvdaļu, kā arī vienlaikus tiek samazināta papīra formas dokumentu aprīte.

Zvērināti notāri visā Latvijas teritorijā publiskus dokumentus var apliecināt elektroniskajā *e-apostille* datubāzē, kuru pēc tam jebkurā Hāgas konvencijas dalībvalstī var nolasīt un pārliecināties, ka šis dokuments ir legalizēts.

No valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” piešķirto finanšu līdzekļu izlietojums

Covid-19 izplatības ierobežošanai valstī izsludinātās ārkārtējās situācijas laikā⁹ Zvērinātu notāru padome vairākkārtīgi informēja¹⁰ tieslietu ministru un citas valsts amatpersonas par notariālo darbību skaita samazinājumu ārkārtējās situācijas laikā un par ieņēmumu samazinājumu no sniegtajiem notāru pakalpojumiem. Savukārt līdzekļu trūkuma dēļ bija apdraudēta notariāta spēja nodrošināt Notāru informācijas sistēmas darbību.

Vēstulē¹¹ finanšu ministram un tieslietu ministram Latvijas Zvērinātu notāru padome lūdza finanšu līdzekļu atbalstu, gan kā vienreizēju maksājumu jauna servera iegādei Mantojuma un citu reģistru, t.sk. *e-apostille* reģistra nepārtrauktas darbības nodrošināšanai, gan arī ikmēneša maksājumu Notāru informācijas sistēmas uzturēšanai.

Kā norādīja Latvijas Zvērinātu notāru padome, jauns serveris Latvijas Zvērinātu notāru padomei bija nepieciešams, jo esošā servera kapacitāte bija izsmelta. Galvenā līdzšinējā servera darbības problēma bija vietas trūkums diskā, jo tā aizpildījums bija jau 86%. Pieaugot datu apjomam, galvenokārt, saistībā ar skenētu dokumentu pievienošanu *e-apostille* reģistrā, kas nodrošina publisku dokumentu legalizāciju, servera diska vieta var aizpildīties salīdzinoši ātri un Notāru informācijas sistēmas darbība var apstāties. Turklāt, kā būtiska problēma bija minēta, ka vietas trūkuma diskā dēļ nav iespējams izveidot lokālo rezerves kopiju, kā arī nav iespējams atjaunot aktuālo datubāzes versiju. Līdz ar to, jauna servera iegāde bija neatliekama notariāta funkciju izpildes turpināšanai, lai nodrošinātu jau reģistrēto datu drošību un saglabāšanu¹².

Izprotot situāciju un apzinoties ārkārtējās situācijas radītās grūtības (ieņēmumu samazināšanās) notariāta funkcionēšanai, Tieslietu ministrija¹³ iesniedza pieprasījumu līdzekļu piešķiršanai 24 955 *euro* no valsts budžeta programmas 02.00.00 “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” ar mērķi pārskaitīt līdzekļus Latvijas Zvērinātu notāru padomei jauna servera iegādei Notāru informācijas sistēmas darbības nodrošināšanai, mazinot ar Covid-19 izplatību radītās grūtības notariātā.

Nepieciešamie līdzekļi servera iegādei ar Ministru kabineta rīkojumu¹⁴ tika piešķirti un, lai nodrošinātu piešķirto līdzekļu izlietojuma kontroli, starp Tieslietu ministriju un Latvijas Zvērinātu notāru padomi noslēgts līgums¹⁵, kurā noteikta dotācijas izlietošanas kārtība un finanšu atskaites paraugs. Piešķirtā dotācija ieskaitīta Latvijas Zvērinātu notāru padomes kontā¹⁶ 2020.gada 18.maijā.

Par izlietotajiem līdzekļiem Latvijas Zvērinātu notāru padome sagatavoja finanšu atskaiti un, izvērtējot iesniegtos dokumentus, Tieslietu ministrija atzina, ka piešķirtā dotācija 24 955 *euro* izlietota atbilstoši mērķim¹⁷.

Revīzijā konstatēts, ka Tieslietu ministrija nav vērtējusi, vai Latvijas Zvērinātu notāru padome, izvēloties pakalpojuma sniedzēju, piemēroja Publisko iepirkumu likuma regulējumu, lai gan noslēgtajā līgumā¹⁸ šāda prasība bija iekļauta.

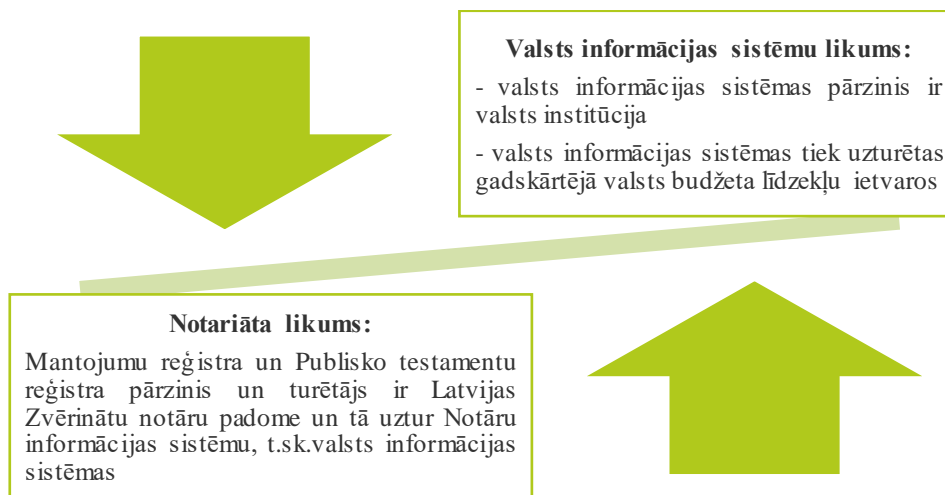
Vienlaikus jāņem vērā, ka Latvijas Zvērinātu notāru padome šajā gadījumā nav Publisko iepirkumu likuma subjekts, jo piešķirtās dotācijas apmērs ir 24 955 *euro*, t.i., mazāks par 70 000 *euro*¹⁹. Saskaņā ar normatīvajiem aktiem²⁰, ja piešķirtās dotācijas apmērs būtu 70 000 *euro* vai lielāks, tad, veicot iepirkumu un slēdzot līgumu, ir jāievēro Ministru kabineta noteikumos²¹ par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem noteiktās prasības.

Tieslietu ministrija informēja²², ka sagatavojot dotāciju līgumus, bez izņēmuma tajos iekļauj dotācijas saņēmēja pienākumu par Publisko iepirkumu likuma piemērošanu pakalpojuma sniedzēja izvēlē. Dotācijas saņēmējam pienākums ir izvērtēt, vai šis likums attiecīgā finansējuma apguvei ir piemērojams.

Latvijas Zvērinātu notāru padome iesniedza Tieslietu ministrijai arī kopēju informāciju par servera iegādi, tajā skaitā arī par iegādāto disku lādi, adapteri, serverim nepieciešamo programmatūru, tā uzstādīšanu un konfigurēšanu.

Saskaņā ar Tieslietu ministrijas sniegto informāciju servera darbības nodrošināšanai Latvijas Zvērinātu notāru padome ir noslēgusi līgumu²³ ar komersantu par informācijas tehnoloģiju pakalpojumu sniegšanu, kas paredz gan vietas nomu serveru statnē, gan arī datu pārraides pakalpojumus, IT resursu administrēšanu u.c.

Līdztekus tam, revīzijas laikā, vērtējot Tieslietu ministrijai piešķirto līdzekļu pārskaitīšanas pamatotību Latvijas Zvērinātu notāru padomei servera iegādei Notāru informācijas sistēmas turpmākās darbības nodrošināšanai, konstatētas pretrunas normatīvajos aktos²⁴ (3.attēls). Valsts informācijas sistēmu likums paredz, ka valsts informācijas sistēmas pārzinis ir valsts institūcija, kas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā organizē un vada valsts informācijas sistēmas darbību un, ka valsts informācijas sistēmas tiek uzturētas gadskārtējā valsts budžeta līdzekļu ietvaros. Savukārt Notariāta likums paredz citu kārtību, tostarp, ka Mantojumu reģistra un Publisko testamentu reģistra (Mantojuma reģistra apakšsistēma), kas ir valsts informācijas sistēmas, pārzinis un turētājs ir Latvijas Zvērinātu notāru padome, kas nav valsts institūcija.

3.attēls Normatīvajos aktos noteiktais par valsts informācijas sistēmu pārzini un sistēmas uzturēšanu

Revīzijas laikā revidenti salīdzināja tiesu sistēmā pastāvošo praksi valsts informācijas sistēmu uzturēšanā, kuras nepieciešamas tiesu sistēmai piederīgo brīvo juridisko profesiju pārstāvjiem – zvērinātiem notāriem un zvērinātiem tiesu izpildītājiem, amata darbību veikšanai. Konstatēts, ka ir izveidotas šādas valsts informācijas sistēmas:

- ❖ “Mantojuma reģistrs” un tā apakšsistēma “Testamentu lietu reģistrs” zvērinātiem notāriem;
- ❖ “Izpildu lietu reģistrs” zvērinātiem tiesu izpildītājiem.

Lai gan abās iepriekš minētajās valsts informācijas sistēmās uzkrātā informācija ir valstiski nozīmīga un nodrošina operatīvu datu apmaiņu gan starp iesaistītajām tieslietu sistēmas iestādēm, gan arī datu ieguvī no citām valsts informācijas sistēmām, to **uzturēšanas un finansēšanas modeļi ir atšķirīgi** (4.attēls).

4.attēls Valsts informācijas sistēmu uzturēšanas un finansēšanas modeļu salīdzinājums²⁵.

Valsts kontroles ieskatā valstiski nozīmīgu reģistru (Mantojumu reģistrs un Publisko testamentu reģistrs) uzturēšanas funkciju nodošana notāru profesionālai korporācijai, norāda uz nekoncekvenci valstij nozīmīgas informācijas glabāšanā un uzturēšanā²⁶. Tā rezultātā ārkārtas situācijas laikā apstiprinājās risks sistēmas darbības nepārtrauktībai un valstij nozīmīgu datu pieejamībai, ko varēja radīt situācija, kad samazinoties notāru sniegto pakalpojumu apjomam un ieņēmumiem, pietrūka finansējums jauna servera iegādei.

Jāatzīmē, ka tieslietu resorā nozīmīga pieredze informācijas un komunikāciju tehnoloģijas jomā ir Tiesu administrācijai, kura nodrošina valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas (VVDZ), tiesu informatīvās sistēmas (TIS), Izpildu lietu reģistra (ILR) un tā moduļa – elektronisko izsoļu vietnes (EIV) sistēmas uzturēšanu, administrēšanu un attīstību. Revidentu ieskatā būtu izvērtējama iespēja turpmāk valsts informācijas sistēmu (Mantojumu reģistrs un Publisko testamentu reģistrs) nodot Tiesu administrācijas kompetencē, samazinot risku par nespēju uzturēt valsts informācijas sistēmu krīzes gadījumos.

Ieteikums

Lai nodrošinātu valsts informācijas sistēmu darbības nepārtrauktību un valstij nozīmīgas informācijas aizsardzību, Tieslietu ministrijai sadarbībā ar Latvijas Zvērinātu notāru padomi izvērtēt iespēju noteikt par Mantojuma reģistra un Publisko testamentu reģistra pārzini un turētāju valsts institūciju.

Valsts kontroles viedoklis: Ņemot vērā, ka Mantojuma reģistrā un Publisko testamentu reģistrā iekļautā informācija ir ar valstisku nozīmi, līdzīgi kā miršanas, dzimšanas un citi dati, revidentu ieskatā tā uzturēšana būtu jānodrošina atbilstoši Valsts informācijas sistēmu likumam²⁷, tajā skaitā ievērojot, ka Valsts informācijas sistēmas pārzinis un turētājs ir valsts institūcija un, ka valsts informācijas sistēmas tiek uzturētas gadskārtējā valsts budžeta līdzekļu ietvaros.

Revīzijas raksturojums

Revīzijas mērķis

Revīzijas mērķis ir pārbaudīt gada pārskatu – vai konsolidētais 2020.gada pārskats visos būtiskajos aspektos sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par Tieslietu ministrijas finansiālo stāvokli, tā izmaiņām un revidējamās vienības darbības finansiālajiem rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēgsies 2020.gada 31.decembrī, un vai tas ir sagatavots atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.

Revīzijas mērķis ietver pārbaūžu veikšanu par **papildu piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai pieprasījumu pamatotību un faktisko izlietojumu**, ko Valsts kontrole ir izvirzījusi par galveno revīzijas jautājumu 701.starptautiskā revīzijas standarta “Ziņošana par galvenajiem revīzijas jautājumiem neatkarīga revidenta ziņojumā” izpratnē.

Šajā starpziņojumā ir apkopota informācija par veikto pārbaudi Tieslietu ministrijā par **papildu piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai pieprasījumu pamatotību un faktisko izlietojumu**.

Juridiskais pamatojums

Pārbaudes veiktas un starpziņojums sagatavots finanšu revīzijas “Par Tieslietu ministrijas 2020.gada pārskata sagatavošanas pareizību” ietvaros (Valsts kontroles Otrā revīzijas departamenta 2020.gada 7.maija revīzijas grafiks Nr.2.4.1-11/2020) un pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 3. panta trešā punkta c) apakšpunktu.

Revidentu atbildība

Valsts kontrole ir atbildīga par revīzijas vadību, pārraudzību, veikšanu, starpziņojuma sagatavošanu, kas pamatojas uz revīzijas laikā gūtiem atbilstošiem, pietiekamiem un ticamiem revīzijas pierādījumiem. Revīzija veikta saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem. Saskaņā ar šiem standartiem revīzijas grupa ievēro ētikas prasības un pārbaudi plāno un veic, lai iegūtu pietiekamu pārliecību, ka papildu piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai pieprasījums ir pamatots un faktiskais izlietojums atbilst piešķiruma mērķim.

Tieslietu ministrijas atbildība

Tieslietu ministrija ir atbildīga par to, lai nodrošinātu, ka papildu piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai pieprasījums ir pamatots un faktiskais izlietojums atbilst piešķiruma mērķim.

Revīzijas apjoms

Revīzijas gaitā Valsts kontrole veica pārbaudes procedūras par 2020.gada 8.maijā papildu piešķirto līdzekļu 24 955 *euro* apmērā Covid-19 seku novēršanai pieprasījuma pamatotību un faktiskā izlietojuma atbilstību piešķiruma mērķim, kā arī Notāru informācijas sistēmā ietilpstošo reģistru – Mantojuma reģistra un Publisko testamentu reģistra (Mantojuma reģistra apakšsistēma) valsts informācijas sistēmu uzturēšanas izdevumu segšanas avotu tiesiskais pamatojums.

Veicot pārbaudi, izvērtēti:

- ❖ Zvērinātu notāru darbību reglamentējošie normatīvie akti:
  - Notariāta likums;

- Valsts informācijas sistēmu likums;
- Dokumentu legalizācijas likums;
- Ministru kabineta 2019.gada 18.jūnija noteikumi Nr. 267 “Noteikumi par publisku dokumentu legalizāciju ar apliecinājumu (*apostille*)”;
- u.c.
- ❖ Latvijas Zvērinātu notāru padomes sarakste, tajā skaitā vēstules tieslietu ministram, Tiesu administrācijai, Valsts zemes dienestam un Tieslietu ministrijai par līdzekļu neparedzētiem gadījumiem piešķiršanu servera iegādei;
- ❖ Latvijas Zvērinātu notāru padomes noslēgtie līgumi ar Tieslietu ministriju un sabiedrību ar ierobežotu atbildību “Tet”, kā arī savstarpējie norēķinu akti u.tml.

Pārbaudes ietvaros nav veiktas pārbaudes Latvijas Zvērinātu notāru padomē.

Šajā starpziņojumā norādītā informācija par galveno revīzijas jautājumu – papildus piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai pieprasījumu pamatotība un faktiskais izlietojums, apkopotā veidā tiks iekļauta arī Valsts kontroles ziņojumā un atzinumā par Tieslietu ministrijas 2020.gada pārskata sagatavošanas pareizību, kā arī tiks izmantota finanšu revīzijā par “Par Latvijas Republikas 2020.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem”.

Sektora vadītājs

A.Jaunroze

Departamenta direktors

I.Grīnhofa

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI
PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Atsauces

- ¹ Starptautiskos revīzijas standartus finanšu revīziju jomā izmanto arī Starptautiskās Augstāko revīzijas iestāžu organizācija (INTOSAI), līdz ar to tie ir saistoši Valsts kontrolei, kas veic revīzijas saskaņā ar starptautiskajiem publiskā sektora revīzijas standartiem.
- ² Ministru kabineta 2020.gada 12.marta rīkojums Nr. 103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" (spēkā līdz 09.06.2020).
- ³ Valsts prezidenta 23.03.2020. paziņojums Nr.8 "Valsts konstitucionālo orgānu darbības pamatprincipi ārkārtējā situācijā".
- ⁴ Finanšu ministrijas informatīvais ziņojums par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda finansējuma pārdalēm un risinājumiem COVID-19 seku mazināšanai, izskatīts Ministru kabineta 19.05.2020. sēdē.
- ⁵ Valsts informācijas sistēmu likuma 7.pants.
- ⁶ Notariāta likuma 2.pants.
- ⁷ Notariāta likuma 217.pants un Latvijas Zvērinātu notāru kolēģijas statūtu 2.4.apakšpunkts.
- ⁸ Notariāta likuma 218. pants.
- ⁹ Ministru kabineta 2020.gada 12.marta rīkojums Nr.103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" (spēkā līdz 09.06.2020).
- ¹⁰ Latvijas Zvērinātu notāru padomes 2020.gada 30.marta vēstule Nr.01-11/101 tieslietu ministram, Tiesu administrācijas direktoram un Valsts zemes dienesta ģenerāldirektori "Par valsts informācijas sistēmas lietošanas maksu" un Latvijas Zvērinātu notāru padomes 2020.gada 6.aprīļa vēstule Nr.01-11/116 finanšu ministram un tieslietu ministram "Par finansējumu mantojumu un citu reģistru uzturēšanai".
- ¹¹ Latvijas Zvērinātu notāru padomes 2020.gada 6.aprīļa vēstule Nr.01-11/116 finanšu ministram un tieslietu ministram "Par finansējumu mantojumu un citu reģistru uzturēšanai".
- ¹² Latvijas Zvērinātu notāru padomes 2020.gada 6.aprīļa vēstule Nr.01-11/116 finanšu ministram un tieslietu ministram "Par finansējumu mantojumu un citu reģistru uzturēšanai".
- ¹³ Tieslietu ministrijas 2020.gada 8.maija vēstule Nr.1-13.4-1543 Finanšu ministrijai "Par līdzekļu pārdali no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem".
- ¹⁴ Ministru kabineta 2020.gada 8.maija rīkojums Nr. 255 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem".
- ¹⁵ Līgums Nr.1-6.1/26-2020 starp Tieslietu ministriju un Latvijas Zvērinātu notāru padomi "Līdzekļu piešķiršana "Latvijas zvērinātu notāru padomei".
- ¹⁶ Valsts kases konts Nr.LV83TREL990482600100B Publiskā pārvaldes informācijas un komunikāciju tehnoloģiju arhitektūras pārvaldības sistēma (PIKTAPS).
- ¹⁷ Tieslietu ministrijas un Latvijas Zvērinātu notāru padomes 2020.gada 24.jūlija norēķinu akts.
- ¹⁸ Līguma Nr.1-6.1/26-2020 starp Tieslietu ministriju un Latvijas Zvērinātu notāru padomi "Līdzekļu piešķiršana "Latvijas zvērinātu notāru padomei"" 3.1.2. apakšpunkts.
- ¹⁹ Ja piešķirtās dotācijas apmērs būtu 70 000 *euro* vai lielāks, tad saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 7.panta pirmo daļu Latvijas Zvērinātu notāru padomei, veicot iepirkumu un slēdzot līgumu, būtu jāievēro Ministru kabineta 2017.gada 28.februāra noteikumi Nr. 104 "Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem".
- ²⁰ Publisko iepirkumu likuma 7.panta pirmā daļa un Ministru kabineta 2017.gada 28.februāra noteikumu Nr.104 "Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem" 5.1. apakšpunkts.
- ²¹ Ministru kabineta 2017. gada 28.februāra noteikumi Nr.104 "Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem".
- ²² Tieslietu ministrijas Administratīvā departamenta Iepirkumu un līgumu nodaļas vadītājas 2020.gada 27.jūlija e-pasta vēstule.
- ²³ Līgums Nr. TET-L-20-714 par informācijas tehnoloģiju pakalpojumu sniegšanu starp Latvijas Zvērinātu notāru padomi un sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Tet", reģistrācijas Nr. 40003052786.
- ²⁴ Notariāta likuma 258.panta otrā daļa, 249¹.panta pirmā daļa un 230.panta desmitā daļa un Valsts informācijas sistēmu likuma 1.panta 2.punkts un 7.panta otrā daļa.
- ²⁵ Valsts informācijas sistēmu likuma 7.panta otrā daļa, Tiesu izpildītāju likuma 156.¹ panta trešā daļa un Ministru kabineta 2012.gada 18.decembra noteikumu Nr.941 "Izpildu lietu reģistra noteikumi" 4.punkts, Valsts informācijas sistēmu reģistrs (VISR), skatīts 2020.gada 8.jūnijā, pieejams: <https://data.gov.lv/dati/lv/dataset/visr/resource/d34451d4-3a5a-41b0-9bb7-403201237e69>
- ²⁶ Notariāta likuma 258.panta otrā daļa, 249¹.panta pirmā daļa un 230.panta desmitā daļa un Valsts informācijas sistēmu likuma 1.panta 2.punkts un 7.panta otrā daļa.
- ²⁷ Valsts informācijas sistēmu likuma 7.pants.